

System kontroli jakości świeżych owoców i warzyw

materiały szkoleniowe dla uczestników rynku

Opracowanie materiałów:

Fundacja Spółdzielczości Wiejskiej

Warszawa, 2002

1. WSTĘP

Celem materiałów szkoleniowych jest:

- przekazanie informacji o obecnym stanie w zakresie sprawowania kontroli nad jakością świeżych owoców i warzyw w Polsce
- przekazanie informacji w zakresie sprawowania kontroli nad jakością świeżych owoców i warzyw w Polsce, która będzie miała miejsce od 1.01.2003
- przekazanie ogólnych informacji na temat organizacji rynku owoców i warzyw w Unii Europejskiej
- zapoznanie uczestników szkolenia z systemem kontroli świeżych owoców i warzyw funkcjonującym w Unii Europejskiej
- zapoznanie uczestników szkolenia z obowiązującymi w Unii Europejskiej wymaganiami jakościowymi dla wybranych owoców i warzyw

2. KONTROLA JAKOŚCI ŚWIEŻYCH OWOCÓW I WARZYW W POLSCE - STAN OBECNY ORAZ STAN NA 1.01.2003

2.1. Centralny Inspektorat Standaryzacji (CIS)

2.1.1. Podstawy prawne

2.1.1.1. Ustawa z dn. 12.09.1996 o państwowym nadzorze standaryzacyjnym towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą

Ustawa z dnia 12 września 1996 r. o państwowym nadzorze standaryzacyjnym towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą (Dz.U. Nr 124, poz.584 z 1996r.) określa organizację i zasady sprawowania państwowego nadzoru standaryzacyjnego towarów rolno-spożywczych w obrocie z zagranicą.

2.1.1.2. Rozporządzenia wykonawcze do ustawy z dn. 12.09.1996

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 22 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania oceny i wydawania orzeczeń o jakości handlowej towarów, rozpatrywania odwołań od orzeczeń inspektorów i powoływania Komisji Rzecznawców Centralnego Inspektoratu Standaryzacji oraz wzorów druków wymaganych dokumentów (Dz.U. Nr 8, poz.41 z 1997r.)
- Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 stycznia 1997 r. w sprawie nadania statutu Centralnego Inspektoratu Standaryzacji oraz Zarządzenie MRiGŻ z dnia 26 listopada 1998 r. zmieniające zarządzenie w sprawie nadania statutu Centralnego Inspektoratu Standaryzacji (M.P. Nr 3, poz.16; zm.: Nr 43, poz.614 z 1998 r.)

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 28 lipca 1999 r. w sprawie wykazu towarów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy i wywożonych za granicę oraz ich minimalnych ilości podlegających państwowemu nadzorowi standaryzacyjnemu (Dz.U. Nr 65, poz.745 z 1999 r., zm. Dz.U. Nr 74 z 2002 r., poz.681)
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 22 stycznia 1997 r. w sprawie stawek za dokonanie oceny i wydawanie orzeczeń o jakości handlowej towarów rolno - spożywczych w obrocie z zagranicą oraz sposób obliczania i pobierania opłat . Dz.U. Nr 8, poz.42 (zm. Dz. U. Nr 65, poz. 744 z 1999 r., zm. Dz.U. Nr 74 z 2002 r., poz.682).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 maja 1997 r. w sprawie sposobu przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na inspektorów standaryzacji Centralnego Inspektoratu Standaryzacji, powoływania i składu komisji kwalifikacyjnej oraz wysokości wynagrodzenia jej członków (Dz.U. Nr 47, poz.312 z 1997 r.)

2.1.2. Kontrola jakości świeżych owoców i warzyw sprawowana przez CIS

Owoce i warzywa świeże podlegają kontroli standaryzacyjnej w obrocie z zagranicą zgodnie z wykazem towarów rolno-spożywczych określonym w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw rynków rolnych. Rozporządzenie to określa minimalne ilości produktów rolno-spożywczych podlegających nadzorowi standaryzacyjnemu. Dla owoców i warzyw jest to zazwyczaj 1 tona, choć w przypadku niektórych produktów są to mniejsze ilości. Oznacza to, że każda partia owoców i warzyw przeznaczonych na eksport lub pochodzących z importu o wielkości większej lub równej minimalnej podlega kontroli standaryzacyjnej.

Kontrola standaryzacyjna owoców i warzyw świeżych jest dokonywana w oparciu o Polskie Normy (PN) i Projekty Polskich Norm (PrPN), które są tłumaczeniami norm międzynarodowych EKG/ONZ (Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych). Normy te są przyjęte jako obowiązujące w „Systemie OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) stosowania międzynarodowych norm na owoce i warzywa”, a kraje należące do tego Systemu zobowiązane są do stosowania wymagań norm we wzajemnym obrocie. Polska jest członkiem Systemu OECD od 1994 roku, a w jego pracach reprezentuje ją Centralny Inspektorat Standaryzacji. Do Systemu należy większość krajów europejskich oraz kilka innych (np. Izrael, Nowa Zelandia).

Inspektorzy CIS dokonują kontroli owoców i warzyw w oparciu o wytyczne na temat metod kontroli przyjęte w systemie OECD (identyfikacja partii, pobieranie prób, sprawdzenie oznakowania i prezentacji, ocena jakości produktu, wydanie dokumentów - świadectwo jakości CIS jest zgodne ze wzorem świadectwa zaproponowanym przez System). Te metody kontroli zostały opracowane w ramach prac Grupy Roboczej ds. standaryzacji produktów nietrwałych i rozwoju jakości działającej w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG/ONZ) i są stosowane również w Unii Europejskiej (patrz punkt 5).

Pracownicy CIS uczestniczą w pracach zarówno Systemu OECD stosowania międzynarodowych norm na owoce i warzywa, jak również pracach Grupy Roboczej ds. standaryzacji produktów nietrwałych EKG/ONZ. Biorą także udział w pracach Komitetu ds. Świeżych Owoców i Warzyw Komisji Kodeksu Żywnościowego FAO/WHO.

CIS utrzymuje stałe kontakty ze służbami kontrolującymi świeże owoce i warzywa w krajach unijnych. Inspektorzy CIS stale uczestniczą w szkoleniach dotyczących kontroli jakości owoców i warzyw zarówno za granicą jak i w kraju. CIS zorganizował do tej pory pięć szkoleń dla inspektorów, a także producentów, na których wykładcami byli szkoleniowcy ze służb kontrolnych z Niemiec, Włoch oraz Wlk. Brytanii.

Staraniem CIS zostały wydane trzy ilustrowane broszury interpretacyjne Systemu OECD do norm dla pomidorów, cebuli oraz jabłek i gruszek, które zostały rozprowadzone wśród producentów owoców i warzyw. Razem z Włoskim Instytutem Handlu Zagranicznego (ICE) CIS wydał także zbiór norm Unii Europejskiej dla świeżych owoców i warzyw. Oprócz tego pracownicy CIS uczestniczyli jako wykładowcy w szeregu seminariów poświęconych unijnym wymaganiom jakościowym dla świeżych owoców i warzyw, a na bieżąco udzielają aktualnych informacji na temat tych wymagań wszystkim zainteresowanym.

2.2. Inspekcja Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (ISiPAR)

2.2.1. Podstawy prawne

Inspekcja Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych działa na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (tekst jednolity Dz.U. z 2000 r. Nr 23, poz. 293), ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668) oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

Aktualne przepisy wykonawcze:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 1991 roku (Dz. U. nr 119, poz. 520, z późniejszymi zmianami) rozszerzające zakres działania Inspekcji,
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 1998 r. w sprawie nadania statutu Głównemu Inspektoratowi Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (Dz. U. Nr 162, poz. 1152).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dn. 28 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji i szczegółowego zakresu działania (Dz. U. Nr 166, poz. 1252).
- Rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dn. 30 lipca 1970 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania przy wykonywaniu kontroli i orzekaniu o jakości towarów przez organy Państwowej Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych (Dz. U. Nr 19., poz. 161).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 21 lutego 1995 r. w sprawie szczegółowych zasad, zakresu i trybu udzielania dopłat do oprocentowania na cele rolnicze, (Dz. U. Nr 19, poz. 92, z późn. zm.)
- Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dn. 21 lipca 1995 roku w sprawie wysokości stawek dotacji dla rolnictwa oraz szczegółowych zasad i trybu ich udzielania (Dz. U. Nr 93, poz. 464 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dn. 10 grudnia 1997 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić w celu uzyskania pozytywnej opinii techniczno-technologicznej w zakresie wyrobu i rozlewu wyrobów winiarskich (Dz. U. Nr 154, poz.1011).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dn.13 lipca 1995 r. w sprawie określania wykroczeń, za które funkcjonariusze niektórych organów realizujących zadania z zakresu rolnictwa i gospodarki żywnościowej są uprawnieni do nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego, oraz zasad i sposobu wydawania upoważnień (Dz. U. Nr 85, poz. 432 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dn. 28 lipca 1972 roku, w sprawie zasad i trybu powoływania oraz zakresu działania rzeczoznawców i zaprzysiężonych próbobiorców (Dz. U. Nr 32, poz.222).

2.2.2. Kontrola jakości świeżych owoców i warzyw sprawowana przez ISiPAR

ISiPAR dokonuje kontroli owoców i warzyw w oparciu o następujące przepisy:

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 27 grudnia 2000 r. w sprawie wykazu dopuszczalnych ilości substancji dodatkowych i innych substancji obcych dodawanych do

środków spożywczych lub używek, a także zanieczyszczeń które mogą znajdować się w środkach spożywczych lub używkach (Dz. U. z 2001 r. , Nr 9, poz. 72 z późn. zm.), w którym określono najwyższe dopuszczalne zanieczyszczenia warzyw świeżych i mrożonych azotanami,

- Polskie Normy powołane do obowiązkowego stosowania w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dn. 27 czerwca 1997 r., w sprawie obowiązku stosowania Polskich Norm,
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dn. 15 lipca 1994 r., w sprawie znakowania środków spożywczych, używek i substancji dodatkowych dozwolonych, przeznaczonych do obrotu (Dz. U. z 1994 r. Nr 86 poz. 402).

Kontrola owoców i warzyw na rynku wewnętrznym obejmuje :

- skup
- przetwórstwo
- transport
- składowanie
- dokumentację

Kontrola owoców i warzyw obejmuje:

- ocenę organoleptyczną
 - wygląd, kaliber, kształt, wybarwienie, jednolitość, czystość, świeżość
- pakowanie
- znakowanie
- parametry fizykochemiczne
 - zawartość azotanów

2.3. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHAR-S)

2.3.1. Podstawy prawne - ustawa o z dn. 21.12.2000 o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

W ramach dostosowania prawa polskiego do regulacji obowiązujących w Unii Europejskiej, Sejm RP dnia 21 grudnia 2000 r. uchwalił ustawę o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. Nr 5 z 2001 r. poz. 44, zm. Dz.U. Nr 154 z 2001 r, poz. 1802), która reguluje sprawy jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz organizację i zasady działania Inspekcji jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Na mocy przepisów ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z dniem 1 stycznia 2003 roku nastąpi konsolidacja dwóch służb kontrolnych polegająca na połączeniu Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych i Centralnego Inspektoratu Standaryzacji i powołaniu Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Ustawa i przepisy wykonawcze do ustawy określają zasady nadzoru nad przestrzeganiem przez producentów i sprzedawców ustalonych wymagań jakościowych w zakresie:

- znakowania artykułów rolno-spożywczych,
- standardów jakości handlowej,
- warunków składowania i transportu,
- pobierania prób i metod analiz,
- promocji artykułów rolno-spożywczych wyprodukowanych z surowców pochodzenia krajowego.

Zadania Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych obejmą ponadto realizację zapisów aktualnie wprowadzanych w życie ustaw tj. m.in.:

- ustawy z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. Nr 89 z 2001 r. poz. 991),
- ustawy o środkach żywienia zwierząt (Dz.U. Nr 123 z 2001 r., poz 1350),
- ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o domach składowych oraz zmianie Kodeksu cywilnego, Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz.U. Nr 114 z 2000 r. poz. 1191),
- ustawy z dnia 13 października 2000 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz.U. Nr 3 z 2001 r. poz. 19),
- ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz.U. Nr 38 z 2001 r. poz. 452).

2.3.2. Kontrola jakości świeżych owoców i warzyw, która będzie sprawowana przez IJHAR-S na podstawie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

W myśl ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych świeże owoce i warzywa będą objęte tą kontrolą zgodnie z art.4.pkt 1 mówiącym o tym, że wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej określone w przepisach o jakości handlowej oraz deklarowane przez producenta lub wprowadzającego do obrotu.

Na rynku wewnętrznym kontrole jakości handlowej owoców i warzyw będą się odbywały w oparciu o ustalone plany kontroli.

W przypadku owoców i warzyw sprowadzanych z zagranicy znajdą się one wykazie artykułów rolno-spożywczych podlegających kontroli jakości handlowej określonym w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych. Podobnie jak w przypadku kontroli sprawowanej przez CIS kontroli będzie poddawana każda partia zgodnie z postanowieniem art.10, pkt.1 o tym, że artykuły rolno-spożywcze przywożone z zagranicy mogą być objęte procedurą dopuszczenia do obrotu, pod warunkiem przeprowadzenia kontroli jakości handlowej.

W przypadku owoców i warzyw przeznaczonych na eksport nie będą musiały być kontrolowane wszystkie partie, gdyż zgodnie z art. 11, pkt.2 objęcie artykułów rolno-spożywczych procedurą wywozu jest możliwe po dołączeniu do zgłoszenia celnego dokumentu potwierdzającego zgłoszenie zamiaru wywozu w IJHAR-S. Inspekcja po otrzymaniu zgłoszenia zamiaru wywozu będzie decydowała czy dany produkt będzie kontrolowany czy nie.

3. ORGANIZACJA RYNKU ŚWIEŻYCH OWOCÓW I WARZYW W UNII EUROPEJSKIEJ

3.1. Cele i zasady wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw

Rynek owoców i warzyw W Unii Europejskiej jest jednym z rynków podlegających wspólnej organizacji. Podstawy organizacji tego rynku wprowadzono Rozporządzeniem Rady EWG nr 1035/72. Głównym powodem zmian przepisów dotyczących wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw w Unii Europejskiej, wprowadzonych Rozporządzeniem Rady Unii Europejskiej nr 2200 z dnia 28 października 1996 roku, było dążenie do poprawy konkurencyjności produktów na rynku, poprawy jakości produktów i uwzględnienia w szerszym zakresie problematyki ochrony środowiska, przy jednoczesnym utrzymaniu dochodów producentów i obniżeniu poziomu interwencji. Tak nakreślony program wymaga

od producentów większej odpowiedzialności za decyzje produkcyjne, w tym za jakość produktu.

Rozporządzenie wprowadza wspólną organizację rynku owoców i warzyw dla następujących produktów:

Kod CN	Nazwa
0702 00	Pomidory, świeże lub schłodzone
0703	Cebula, szalotka, czosnek, pory i inne warzywa cebulowe, świeże lub schłodzone
0704	Kapusta, kalafiory, kalarepa, kapusta pastewna i inne podobne kapustne, świeże lub schłodzone
0705	Sałata (<i>Lactuca sativa</i>) i cykoria (<i>Cichorium spp.</i>), świeża lub schłodzona.
0706	Marchew, rzepa, burak ćwikłowy, salsefia, seler, rzodkiew i inne jadalne korzenie, świeże lub schłodzone
0707 00	Ogórki i korniszony, świeże lub schłodzone
0708	Warzywa strączkowe, łuskane lub niełuskane, świeże lub schłodzone
ex0709	Inne warzywa, świeże lub schłodzone, z wyjątkiem warzyw ujętych w podpunktach 0709 60 91, 0709 60 99, 0709 90 31, 0709 90 39 i 0709 90 60
ex0802	Inne orzechy, świeże lub suszone, w skorupach lub ze skórą lub obrane, z wyjątkiem areki (lub betelu) oraz orzechów koli z podpunktu 0802 90 30
0803 00 11	Świeże figi rajskie
ex 0803 00 90	Suszone figi rajskie
0804 20 10	Świeże figi
0804 30 00	Ananasy
0804 40	Awokado
0804 50 00	Gujawa, owoce mango i mangostanu
0805	Owoce cytrusowe, świeże lub suszone
0806 10 21	Świeże winogrona stołowe
0806 10 29	
0806 10 30	
0806 10 40	
0806 10 50	
0806 10 61	
0806 10 69	
0807	Melony (w tym arbuzy) i papaje, świeże
0808	Jabłka, gruszki i pigwy, świeże
0809	Morele, czereśnie, brzoskwinie (w tym nektarynki), śliwki i tarnina, świeże
0810	Inne owoce, świeże
0813 50 31	Wyłącznie mieszanki lub suszone orzechy wg CN nr 0801 i 0802
0813 50 39	
1212 10 10	Chleb świętojański

3.2. Klasyfikacja produktów ogrodniczych

Produkty, które mają być dostarczone konsumentowi w stanie świeżym muszą być klasyfikowane w oparciu o ustalone normy. W ramach realizacji wspólnej organizacji rynków ustalone zostały normy dotyczące świeżych owoców i warzyw w odniesieniu do wymienionych w tabeli gatunków (Załącznik I do Rozporządzenia). W tym celu uwzględniono normy UN/ECE zalecone przez Komisję Ekonomiczną Europejskiej Grupy Roboczej d/s standaryzacji i jakości łatwo psujących się produktów.

Produkty, które mają być dostarczane konsumentom w stanie świeżym i wobec których obowiązują normy

Arbuz	Morele
Awokado	Ogórki
Bakłażan	Śliwki
Brukselka	Orzechy laskowe
Brzoskwinie i nektarynki	Orzechy włoskie
Cebula	Owoce cytrusowe
Cukinie	Papryka słodka
Cykoria	Pomidory
Czereśnie	Pory
Czosnek	Salata, kędzierzawa i skarola
Fasola	Seler
Groch niełuskany	Szparagi
Jabłka i gruszki	Szpinak
Kalafior	Truskawki
Kapusta	Winogrona stołowe
Karczochy	
Kiwi	
Marchew	
Melony	
Migdały	

Zgodnie z Rozporządzeniem, dysponujący produktami objętymi przyjętymi normami jakości nie może prezentować lub wystawiać tych produktów na sprzedaż, albo dostarczać ich, lub wprowadzać do obrotu w obrębie Wspólnoty, w jakikolwiek inny sposób niż zgodny z tymi normami. Dysponent ponosi odpowiedzialność za przestrzeganie tych zasad.

Państwa członkowskie mogą jednak zwolnić z wymogu przestrzegania norm jakości lub niektórych ich postanowień:

- produkty zaprezentowane lub wystawione na sprzedaż, sprzedane, dostarczone lub wprowadzone do obrotu przez producenta w inny sposób na rynkach hurtowych, zwłaszcza na rynkach producenta, położonych na obszarze produkcji;

- produkty przetransportowane z tych rynków hurtowych do punktów obróbki wstępnej i pakowania oraz magazynów mieszczących się na tym samym obszarze produkcyjnym.

W przypadku zastosowania drugiej możliwości dane państwo członkowskie informuje Komisję Europejską i powiadamia ją o podjętych działaniach.

Nie jest natomiast wymagane przestrzeganie norm jakości w obrębie danego regionu produkcyjnego w odniesieniu do:

- produktów sprzedanych lub dostarczonych przez producenta do punktów wstępnego przygotowania i pakowania lub magazynów, albo przetransportowanych z jego gospodarstwa do tego rodzaju punktów;
- produktów przetransportowanych z magazynów do punktów wstępnego przygotowania i pakowania;

Również nie jest wymagane przestrzeganie norm jakości w odniesieniu do:

- produktów transportowanych do zakładów przetwórczych, o ile w odniesieniu do produktów przeznaczonych na potrzeby przetwórstwa przemysłowego nie zostały ustalone minimalne kryteria jakościowe;
- produktów sprzedawanych przez producenta w gospodarstwie bezpośrednio konsumentom, do ich własnego użytku;
- na podstawie Decyzji Komisji powziętej na wniosek państwa członkowskiego, w odniesieniu do produktów z danego regionu, które są sprzedawane w handlu detalicznym na terenie regionu dla celów konsumpcji, a wynika to z lokalnej tradycji.

W przypadku kiedy podaż produktów odpowiadającej normom jakości nie jest w stanie zaspokoić popytu konsumentów lub wydatnie go przekracza, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami, Wspólnota wprowadza działania uchylające stosowanie norm przez ograniczony okres czasu.

Znakowanie produktów

Szczegółowe informacje wymagane w ramach norm jakości muszą być przedstawione czytelnie w widocznym miejscu na jednej bocznej części opakowania lub wydrukowane, albo w sposób trwały wydrukowane bezpośrednio na opakowaniu lub na etykiecie, która stanowi integralną część lub jest trwale przymocowana do opakowania.

W przypadku towarów transportowanych luzem lub ładowanych bezpośrednio na środki transportu informacje są zamieszczane w dokumencie towarzyszącym lub wykazane w awizie umieszczonym w widocznym miejscu w środkach transportu.

Na etapie sprzedaży detalicznej, wymagane szczegółowe dane powinny być czytelne i umieszczone w widocznym miejscu.

W przypadku produktów pakowanych wstępnie, poza wszystkimi informacjami przewidzianymi w wspólnych normach jakościowych, podawana jest również waga netto. W przypadku produktów sprzedawanych zazwyczaj na sztuki wymóg dotyczący wagi netto nie obowiązuje. Jeżeli ilość sztuk jest widoczna i łatwo może być policzona informacja o ich liczbie nie musi być podawana, jeżeli natomiast łatwe policzenie nie jest możliwe, na etykiecie należy podać ich liczbę.

Produkty mogą być prezentowane bez opakowania, pod warunkiem że detalista wystawia towar przeznaczony na sprzedaż wraz z metką, która jest umieszczona w widocznym miejscu i zawiera czytelne informacje odnośnie norm jakości określające:

- odmianę,
- pochodzenie produktu,
- klasę.

Handel z państwami trzecimi

Eksport produktów objętych normami jakości do krajów trzecich możliwy jest wyłącznie wówczas, gdy odpowiadają one tym normom. W celu spełnienia wymagań rynków docelowych udzielana może być zgoda na odstępstwa. Przed opuszczeniem obszaru celnego Wspólnoty produkty przeznaczone na eksport do krajów trzecich są poddawane kontroli pod kątem zgodności z normami jakości. Wspólnota zapewnia działania mające na celu jednakowe stosowanie postanowień zawartych w Rozporządzeniu. W odniesieniu do produktów importowanych do Wspólnoty działania takie mogą polegać na zatwierdzeniu organów kontrolujących kraju trzeciego, z którego produkty są importowane.

Kontrole

W celu ustalenia, czy produkty objęte normami jakościowymi spełniają powyższe postanowienia przeprowadzane są kontrole polegające na pobieraniu próbek przez władze wyznaczone w tym celu przez każde państwo członkowskie na wszystkich etapach łańcucha marketingowego i podczas transportu. Wskazane jest, aby kontrole te były dokonywane przed wysyłką z obszarów produkcji, gdy produkty są pakowane lub ładowane. Państwa członkowskie przekazują innym państwom członkowskim oraz Komisji nazwy organów, które zostały wyznaczone, jako odpowiedzialne za kontrole.

3.3. Rola i zadania organizacji producentów w organizacji rynku

Organizacje producentów stanowią podstawowy element wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw. Zapewniają one planowanie produkcji i dostosowywanie jej do wymogów rynku, koncentrację podaży, poprawę i ujednolicanie jakości produktów, obniżanie kosztów produkcji marketingu.

1. Zgodnie z Rozporządzeniem "Organizacja producentów" oznacza każdą osobę prawną:

(a) która jest tworzona z własnej inicjatywy producentów następujących kategorii produktów:

- owoce i warzywa
- owoce
- warzywa
- produkty przeznaczone dla przetwórstwa
- owoce cytrusowe
- orzechy
- grzyby

(b) która ma głównie na celu:

- zapewnienie, że produkcja jest planowana i dostosowana do popytu, zwłaszcza pod kątem jakości i ilości;
- promowanie koncentracji podaży i wprowadzanie na rynek produktów wytwarzanych przez jej członków;
- obniżanie kosztów produkcji i stabilizację cen producentów:

- promowanie stosowania zasad uprawy, technologii produkcji a zwłaszcza korzystnych dla środowiska zasad gospodarki ściekami w celu ochrony jakości zasobów wody, gleby i krajobrazu i zachowania i/lub stymulacji zróżnicowania życia biologicznego;

(c) której statut wymaga w szczególności od producentów będących jej członkami:

- stosowania zasad uchwalonych przez organizację producentów w odniesieniu do sprawozdawczości produkcyjnej, samej produkcji, marketingu i ochrony środowiska;
- przynależności do jednej tylko organizacji wspomnianej w punkcie (a) pod względem danej produkcji gospodarstwa rolnego w zakresie jednej z kategorii produktów wymienionych w punkcie (a);
- prowadzić sprzedaż całej wspomnianej produkcji za pośrednictwem organizacji producentów.

Jednak w przypadkach, w których organizacja producentów wyda taką zgodę oraz stosownie do ustalonych przez nią warunków, producenci będący jej członkami mogą:

- sprzedawać w gospodarstwie nie więcej niż 25% swojej produkcji, jeżeli są członkami organizacji producentów owoców i warzyw, jak wspomniano w punkcie (a) (i) oraz nie więcej niż 20% ich produkcji jeżeli są członkami innego rodzaju organizacji producenckich, bezpośrednio konsumentom na ich własne potrzeby, a ponadto
- prowadzić we własnym zakresie lub za pośrednictwem innej organizacji producenckiej wyznaczonej przez ich własną organizację producencką sprzedaż produktów w ilościach, które mają charakter marginalny w porównaniu z wolumenem wprowadzanym na rynek przez ich organizację;
- prowadzić za pośrednictwem innej organizacji producenckiej wyznaczonej przez ich własną organizację sprzedaż produktów, które ze względu na swój charakter nie są normalnie objęte działalnością handlową odnośnej organizacji;
- dostarczać informacji wymaganych przez organizację producencką dla celów statystycznych, zwłaszcza w odniesieniu do obszarów uprawnych, wysokości zbiorów, wydajności i bezpośredniej sprzedaży;

- dokonywać wpłat ustalonych w statucie przeznaczonych na tworzenie i uzupełnienia funduszu operacyjnego;

(d) której statut przewiduje:

- procedury związane z określaniem, uchwalaniem i wprowadzaniem zmian do zasad, o których mowa w punkcie (c) (1);
- zobowiązanie członków do wpłat składek członkowskich potrzebnych dla finansowania organizacji producenckiej;
- zasady umożliwiające członkom - producentom dokonywania demokratycznej kontroli oraz dokładnego zbadania ich organizacji i jej decyzji
- kary za niewywiązywanie się ze zobowiązań określonych statutem, zwłaszcza za zaleganie ze składkami, lub zasad ustalonych przez organizację producencką;
- zasady przyjmowania nowych członków, zwłaszcza najkrótszy okres przynależności;
- zasady prowadzenia księgowości i opracowywania budżetu organizacji.

(e) która została uznana przez dane państwo członkowskie.

2. W świetle Rozporządzenia państwa członkowskie uznają za organizacje producenckie wszystkie grupy producenckie wnioskujące o takie uznanie, pod warunkiem, że:

- spełniają wymagania ustalone w punkcie 1 i mogą stosownie udokumentować, w tym przedstawiając dowody na zgrupowanie minimalnej liczby członków i dysponowanie minimalnym wolumenem przeznaczonej na rynek produkcji,
- istnieją dostateczne dowody na to, że mogą one prowadzić swoją działalność w prawidłowy sposób zarówno w czasie jak i pod względem skuteczności;
- efektywnie umożliwiają ich członkom uzyskanie pomocy technicznej w zakresie stosowania przyjaznych dla środowiska metod uprawy;
- faktycznie dostarczają swoim członkom środki techniczne umożliwiające magazynowanie, pakowanie i zbycie ich produktów i zapewniają właściwe zarządzanie ich działalnością pod kątem handlu i budżetu.

Państwa członkowskie:

- podejmują decyzję odnośnie uznania organizacji producenckiej w terminie trzech miesięcy od złożenia wniosku wraz ze wszystkimi dokumentami potwierdzającymi;

- dokonuję kontroli w regularnych odstępach czasu w celu upewnienia się, czy organizacja producencka wypełnia warunki nadanego jej oficjalnego statusu, nakładania stosownych kar w razie niewypełnienia tych warunków i podjęcia decyzji, w razie konieczności, o cofnięciu uznania;
- powiadamia w ciągu dwóch miesięcy Komisję o każdej decyzji dotyczącej uznania, odmowy nadania lub odebrania oficjalnego statusu.

System interwencji

Regulacje dotyczące wycofywania produktów z rynku (niewprowadzania na rynek) noszą nazwę dyspozycji interwencyjnych. Organizacje producenckie i ich stowarzyszenia mogą nie wystawiać na sprzedaż wytwarzanych przez ich członków produktów w uznanych przez nie za stosowne ilościach i okresach czasu.

W przypadku, gdy w odniesieniu do któregośkolwiek z wyszczególnionych w Załączniku II produktów, spełniających odpowiednie normy, organizacja producencka lub stowarzyszenie wypłaca swoim członkom-producentom przysługującą na terenie Wspólnoty rekompensatę z tytułu wycofania produktu na zasadach ustalonych w Rozporządzeniu. Wypłata rekompensaty za wycofanie z rynku produktów może dotyczyć tylko tych produktów, które odpowiadają obowiązującym normom jakościowym. Zadaniem państwa członkowskiego jest zapewnienie kontroli ilości i jakości wycofywanych produktów.

Badania kontrole na szczeblu krajowym i wspólnotowym

Państwa członkowskie podejmują niezbędne działania mające na celu przestrzeganie zgodności z zasadami Wspólnoty w sektorze owoców i warzyw, zwłaszcza w odniesieniu do spraw wymienionych w Załączniku IV do Rozporządzenia, wśród których znajdują się m.in.

- zgodność z normami dla danego gatunku,
- zgodność z warunkami uznawania organizacji producenckich,
- operacje wycofania z rynku,
- stosowanie zasad w odniesieniu do handlu z krajami trzecimi.

Jeżeli zachodzi potrzeba dokonania kontroli przez pobranie próbek, państwa członkowskie zapewniają na podstawie charakteru kontroli i ich częstotliwość oraz analizy ryzyka, że kontrole odpowiadają danemu działaniu pod względem terytorium kraju jako całości i

wolumenu wprowadzonej na rynek lub posiadanej z przeznaczeniem do obrotu handlowego produktami sektora warzyw i owoców.

Komisja Europejska i państwa członkowskie gwarantują, że właściwe władze dysponują dostateczną liczbą odpowiednio wykwalifikowanych i doświadczonych pracowników dla skutecznego prowadzenia kontroli. Komisja, we współpracy z władzami danego państwa członkowskiego, może przeprowadzać kontrole na miejscu lub zwrócić się o przeprowadzenie takich kontroli do państwa członkowskiego w celu zagwarantowania jednolitego stosowania zasad Wspólnoty w sektorze owoców i warzyw. Komisja określa we własnym zakresie najwłaściwsze miejsca dla przeprowadzenia przez nią kontroli i we współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi ustala praktyczne aspekty tych kontroli.

4. ELEMENTY ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (WE) NR 1148/2001 W SPRAWIE KONTROLI ZGODNOŚCI Z NORMAMI HANDLOWYMI OBOWIĄZUJĄCYMI DLA ŚWIEŻYCH OWOCÓW I WARZYW

4.1. Główne postanowienie rozporządzenia - Artykuł 1 rozporządzenia 1148/2001

Państwa członkowskie na wszystkich etapach obrotu handlowego zgodnie z rozporządzeniem 1148/2001 przeprowadzą kontrole zgodności z normami handlowymi, o których mowa w artykułach 7, 8 i 9 rozporządzenia (WE) Nr 2200/96.

4.2. Właściwe władze – organ koordynujący i organy kontrolne - Artykuł 2 rozporządzenia 1148/2001

Każde państwo członkowskie wyznacza jeden właściwy organ odpowiedzialny za koordynację prac i kontakty w dziedzinach, jakich dotyczy rozporządzenie 1148/2001. Organ ten nazywany będzie „organem koordynującym”.

Organem koordynującym może być organ kontrolny lub jeden z organów kontrolnych lub inny organ wyznaczony zgodnie z pkt. 1 art. 2 rozporządzenia 1148/2001.

Państwa członkowskie zobowiązane są do przekazania Komisji Europejskiej następujących informacji na temat organu koordynującego:

- nazwy, adresu pocztowego i elektronicznego (e-mail).

Komisja Europejska na podstawie otrzymanych informacji opublikuje listę organów koordynujących wyznaczonych przez państwa członkowskie w serii C *Urzędowego Dziennika Wspólnot Europejskich*.

Realizując postanowienia artykułu 7 rozporządzenia (WE) Nr 2200/96 państwa członkowskie wyznaczają organy odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli zgodności. Organy takie nazywane są „organami kontrolnymi” .

Państwa członkowskie zobowiązane są do przekazania Komisji Europejskiej następujących informacji na temat organów kontrolnych:

- nazwy, adresu pocztowego i elektronicznego (e-mail) organów kontrolnych,
- dokładnego opisu obszaru działalności wyznaczonych organów kontrolnych.

4.3. Baza danych o handlowcach – Artykuł 3 rozporządzenia 1148/2001

Kraje członkowskie są zobowiązane do stworzenia bazy danych o handlowcach działających w sektorze owoców i warzyw, w której będą umieszczeni handlowcy zajmujący się obrotem świeżymi owocami i warzywami, dla których zostały ustanowione normy handlowe.

4.3.1. Definicja handlowca

Przez „handlowca” rozumie się każdą fizyczną lub prawną osobę dysponującą świeżymi owocami i warzywami podlegającymi określonym normom handlowym w celu ich przedstawienia lub oferowania do sprzedaży, sprzedającą lub obracającą nimi w jakikolwiek inny sposób także w imieniu osób trzecich, na terytorium Wspólnoty oraz/lub eksportującą je do krajów trzecich.

4.3.2. Zasady umieszczania handlowców w bazie danych

Kraje członkowskie ustanowią zasady umieszczania handlowców w bazie danych. Na ich podstawie następujący handlowcy zostaną lub nie zostaną umieszczeni w bazie danych:

- handlowcy, których działalność jest zwolniona z obowiązku przestrzegania zgodności z normami handlowymi zgodnie z artykułem 3 rozporządzenia (WE) Nr 2200/96,
- osoby fizyczne lub prawne, których działalność w sektorze owoców i warzyw jest ograniczona jedynie do transportu produktów lub sprzedaży niewielkich ilości na rynku detalicznym.

4.3.3. Informacje o operatorach, które powinny być zawarte w bazie danych

W bazie danych powinny znaleźć się następujące informacje na temat każdego handlowca:

- numer rejestracyjny,
- nazwa,
- adres,
- informacje potrzebne dla jego przypisania do jednej z kategorii, o których mowa w art. 4 rozporządzenia 1148/2001, w szczególności:
 - miejsce w łańcuchu handlowym,
 - informacje dotyczące wielkości firmy,
 - informacje dotyczące spostrzeżeń z poprzednich kontroli,
- inne informacje konieczne do przeprowadzania kontroli.

Jeśli baza danych będzie złożona z kilku różnych elementów, organ koordynujący zapewni, że baza, jej elementy oraz ich aktualizacje będą jednolite. Aktualizacje będą wykonywane w szczególności przez organy kontrolne na podstawie informacji zebranych podczas wykonywania kontroli na wszystkich etapach obrotu.

4.3.4. Obowiązki handlowca odnośnie udostępniania danych

Handlowcy są zobowiązani do udostępnienia informacji, które kraje członkowskie uznają za konieczne do stworzenia i aktualizowania bazy danych. Kraje członkowskie określają warunki na jakich handlowcy nie mający siedziby, ale działający na ich terenie będą umieszczeni w ich bazie danych.

4.4. Kontrola zgodności owoców i warzyw na rynku wewnętrznym - Artykuł 4 rozporządzenia 1148/2001

4.4.1. System kontroli

Państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia systemu kontroli wyrywkowych na wszystkich etapach obrotu, sprawdzających zgodność z normami handlowymi produktów znajdujących się w posiadaniu handlowców.

Organ koordynujący jest zobowiązany do poinformowania Komisji Europejskiej o zasadach funkcjonowania systemu kontroli przed rozpoczęciem stosowania postanowień rozporządzenia 1148/2001. Powinny to być informacje na temat:

- kategorii handlowców, jakie zostały określone w danym państwie członkowskim,
- częstotliwości kontroli w odniesieniu do każdej z kategorii handlowców,
- szczegółowych warunków wydawania zezwoleń na stosowanie specjalnego oznakowania opakowań.

Państwa członkowskie są zobowiązane do natychmiastowego powiadomienia Komisji Europejskiej o wszelkich zmianach funkcjonowania systemu kontroli.

4.4.2. Analiza ryzyka i częstotliwość kontroli

Państwa członkowskie określą kategorie handlowców, a następnie na podstawie analizy ryzyka dla każdej z tych kategorii określą częstotliwość z jaką organy kontrolne będą przeprowadzały kontrole zgodności u handlowców danej kategorii. Częstotliwość z jaką organy kontrolne będą przeprowadzały kontrole dla danej kategorii handlowców musi być wystarczająca do zapewnienia zgodności z obowiązującymi we Wspólnocie zasadami.

W analizie ryzyka należy wziąć pod uwagę zwłaszcza wielkość firmy, jej pozycję w łańcuchu obrotu handlowego, wyniki poprzednich kontroli, szczególnie stwierdzonych niezgodności produktów z obowiązującymi normami oraz inne parametry, jakie określą państwa członkowskie.

Handlowcy zajmujący się przygotowaniem oraz pakowaniem owoców i warzyw, zwłaszcza w regionie ich produkcji, powinni być poddani większej liczbie kontroli niż inne kategorie handlowców. Kontrole mogą być dokonywane także w trakcie transportowania owoców i warzyw.

Jeśli podczas kontroli zostaną stwierdzone istotne nieprawidłowości, organy kontrolne zwiększą częstotliwość przeprowadzania kontroli u danych handlowców.

4.4.3. Obowiązki handlowców

Handlowcy są zobowiązani do przedstawienia organom kontrolnym informacji, jakie organy te uznają za konieczne w celu organizacji kontroli i ich przeprowadzenia.

4.4.4. Uprawnienia do korzystania ze specjalnego oznakowania opakowań

Państwa członkowskie mogą zezwolić handlowcom, którzy na etapie wysyłki owoców i warzyw gwarantują jednorodny i odpowiednio wysoki poziom zgodności z normami, na korzystanie ze specjalnego oznakowania opakowań. Wzór takiego oznakowania jest przedstawiony w załączniku 3.

Zezwolenie takie wydaje się na okres trzech lat i może być ono przedłużone.

Korzystający z takiej możliwości handlowcy muszą spełniać następujące warunki:

- zatrudniać kontrolerów, którzy przeszli przeszkolenie zatwierdzone przez dane państwo członkowskie,
- posiadać odpowiednie wyposażenie do przygotowania i pakowania owoców i warzyw,

- zobowiązać się do przeprowadzania kontroli zgodności wysyłanych przez siebie towarów oraz prowadzenia rejestru, w którym zapisywane będą wszystkie przeprowadzane operacje kontrolne.

Jeśli handlowcy nie będą w stanie dłużej gwarantować wysokiego i jednolitego poziomu zgodności lub jeśli jeden z wyżej wymienionych warunków nie jest spełniany, państwo członkowskie wycofuje zezwolenie, jakiego udzieliło handlowcowi na posługiwanie się specjalnym oznakowaniem.

4.4.5. Kontrola zgodności w punktach detalicznych

Państwa członkowskie wprowadzą odpowiednie rozwiązania organizacyjne umożliwiające kontrolę zgodności w punkcie detalicznym.

Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli inspektorzy stwierdzą, że towary są zgodne z normami handlowymi, organ kontrolny może wystawić świadectwo zgodności, którego wzór jest przedstawiony w załączniku 1.

4.4.6. Postępowanie w przypadku stwierdzenia niezgodności produktów z obowiązującymi normami handlowymi

Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor stwierdzi, że produkty nie są zgodne z odpowiednimi normami, organ kontrolny wystawia do wiadomości handlowca lub jego przedstawiciela dokument stwierdzający niezgodność. Produkty, wobec których stwierdzono niezgodność nie mogą być przewożone bez zezwolenia organu kontrolnego, który wystawił dokument niezgodności.

Handlowcy mogą podjąć decyzję o doprowadzeniu do zgodności wszystkich lub wybranych produktów, wobec których stwierdzono niezgodność. Produktów doprowadzonych do zgodności, nie można wprowadzić do obrotu handlowego zanim właściwy organ kontrolny nie sprawdzi przy pomocy wszelkich odpowiednich środków, że produkty te rzeczywiście są zgodne z normami. Inspektor może wystawić wtedy świadectwo zgodności (załącznik 1) dla partii lub jej części, która została doprowadzona do zgodności.

4.4.7. Postępowanie w przypadku stwierdzenia niezgodności z obowiązującymi normami produktów pochodzących z innych państw członkowskich

Organy kontrolne państw członkowskich, na których terytorium zostanie znaleziona partia towarów z innego państwa członkowskiego, niezgodna z normami z powodu wad lub zepsucia, które można było stwierdzić w chwili pakowania, natychmiast powiadamiają

o takich przypadkach niezgodności wykrytych na etapie obrotu hurtowego, włączając centra dystrybucji, władze innych państw członkowskich, których ta sprawa może dotyczyć.

4.5. Kontrola zgodności owoców i warzyw przeznaczonych na eksport – Artykuł 5 rozporządzenia 1148/2001

4.5.1. System kontroli

W przypadku eksportu, właściwy organ kontrolny ma obowiązek zapewnić za pomocą przeprowadzania kontroli zgodności, aby towary przeznaczone na eksport do krajów trzecich opuszczały obszar celny Wspólnoty jedynie wówczas, gdy będą zgodne z normami handlowymi.

W przypadku handlowców, którzy spełniają warunki wymienione w punkcie 4.4.4. państwo członkowskie może określić, odpowiednio dla każdej kategorii handlowca i na podstawie analizy ryzyka, minimalny procent przesyłek i ilości towarów, dla których właściwy organ kontrolny powinien przeprowadzić kontrole zgodności na etapie eksportu. Wielkość ta musi być wystarczająca, by zapewnić zgodność z zasadami Wspólnoty. Jeśli w wyniku przeprowadzonych kontroli zostaną stwierdzone istotne nieprawidłowości, organy kontrolne zwiększą procent kontrolowanych wysyłek u konkretnych handlowców.

Jak wspomniano w punkcie 4.4.1. organ koordynujący jest zobowiązany do poinformowania Komisji Europejskiej o zasadach funkcjonowania systemu kontroli przed rozpoczęciem stosowania postanowień rozporządzenia 1148/2001. W przypadku kontroli eksportu powinny to być informacje na temat:

- szczegółowych warunków stosowania ograniczonej liczby kontroli w przypadku handlowców, którzy spełniają warunki wymienione w punkcie 4.4.4. Należy podać informację o wyznaczonym minimalnym procencie kontroli, jakie należy przeprowadzić u handlowców różnych kategorii.

Państwa członkowskie są zobowiązane do natychmiastowego powiadomienia Komisji Europejskiej o wszelkich zmianach funkcjonowania systemu kontroli.

Kontrole zgodności przeprowadzane na etapie wysyłki na eksport będą dokonywane za pomocą metod o których mowa w punkcie 5.

4.5.2. Obowiązki eksporterów

Eksporterzy są zobowiązani do dostarczenia organom kontrolnym wszelkich informacji, jakie organy te uznają za konieczne do zorganizowania i przeprowadzenia kontroli zgodności.

4.5.3. Świadczenie zgodności

Jeśli po przeprowadzeniu czynności kontrolnych inspektor stwierdzi, że partia towaru przeznaczona na eksport jest zgodna z normami handlowymi, organ kontrolny wystawia świadectwo zgodności, którego wzór przedstawiony jest w załączniku 1. Jeśli przesyłka składa się z kilku partii, można potwierdzić ich zgodność na jednym świadectwie, ale należy wyraźnie wyszczególnić wszystkie partie wchodzące w skład danej przesyłki.

4.5.4. Świadczenie zgodności a odprawa celna

Właściwy organ celny może przyjąć deklarację celną, pod warunkiem że:

- towarom towarzyszy świadectwo, o którym mowa w punkcie 4.5.3., lub świadectwo, o którym mowa w punkcie 4.7.1.
- właściwy organ kontrolny zawiadomił władze celne, odpowiednią drogą, że dane partie przeszły procedurę wystawiania jednego z obu wyżej wymienionych świadectw.

4.5.5. Postępowanie w przypadku stwierdzenia niezgodności produktów z obowiązującymi normami handlowymi

Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor stwierdzi, że produkty nie są zgodne z odpowiednimi normami, organ kontrolny wystawia do wiadomości handlowca lub jego przedstawiciela dokument stwierdzający niezgodność. Produkty, wobec których stwierdzono niezgodność nie mogą być przewożone bez zezwolenia organu kontrolnego, który wystawił dokument niezgodności.

Handlowcy mogą podjąć decyzję o doprowadzeniu do zgodności wszystkich lub wybranych produktów, wobec których stwierdzono niezgodność. Produktów doprowadzonych do zgodności, nie można wprowadzić do obrotu handlowego zanim właściwy organ kontrolny nie sprawdzi przy pomocy wszelkich odpowiednich środków, że produkty te rzeczywiście są zgodne z normami. Inspektor może wystawić wtedy świadectwo zgodności (załącznik 1) dla partii lub jej części, która została doprowadzona do zgodności.

4.6. Kontrola zgodności owoców i warzyw pochodzących z importu - Artykuł 6 rozporządzenia 1148/2001

4.6.1. System kontroli

Zanim zostaną dopuszczone do wolnego obrotu, produkty pochodzące z krajów trzecich muszą być poddane kontroli na ich zgodność z normami handlowymi. Oficjalny organ

kontrolny ma obowiązek przeprowadzenia w miejscu importu kontroli zgodności każdej importowanej partii.

Jednakże jeśli właściwy organ kontrolny uzna w miejscu importu, że istnieje niskie ryzyko, by pewne partie o masie mniejszej lub równej 500 kg nie były zgodne z obowiązującymi normami handlowymi, może podjąć decyzję o niekontrolowaniu tych partii.

Kontrole zgodności przeprowadzane na etapie importu będą dokonywane za pomocą metod o których mowa w punkcie 5.

4.6.2. Obowiązki importerów

Importerzy są zobowiązani do dostarczenia organom kontrolnym wszelkich informacji, jakie organy te uznają za konieczne do zorganizowania i przeprowadzenia kontroli.

4.6.3. Świadczenie zgodności

Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor stwierdzi, że produkty są zgodne z wymaganymi normami, wystawia świadectwo zgodności, którego wzór jest przedstawiony w załączniku 1. Jeśli przesyłka importowa składa się z kilku partii, zgodność tych partii może być potwierdzona na jednym świadectwie, ale należy wyraźnie wyszczególnić wszystkie partie wchodzące w skład danej przesyłki.

4.6.4. Świadczenie zgodności a odprawa celna produktów

Władze celne wyrażą zgodę na wprowadzenie produktów do wolnego obrotu, pod warunkiem, że:

- towarom towarzyszy świadectwo, o którym mowa w punkcie 4.6.3. lub świadectwo, o którym mowa w punkcie 4.7.1., albo
- właściwy organ kontrolny zawiadomił władze celne, odpowiednią drogą, że dane partie przeszły procedurę wystawiania jednego z wyżej wymienionych świadectw.

W sytuacji gdy inspektor podejmie decyzję o niekontrolowaniu partii o masie mniejszej bądź równej 500 kg, przesyła władzom celnym ostemplowaną deklarację lub informuje je w inny sposób, że mogą przeprowadzić odprawę celną.

4.6.5. Postępowanie w przypadku stwierdzenia niezgodności produktów importowanych z krajów trzecich z obowiązującymi normami.

Jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli inspektor stwierdzi, że produkty nie są zgodne z odpowiednimi normami, organ kontrolny wystawia do wiadomości handlowca lub jego

przedstawiciela dokument stwierdzający niezgodność. Produkty, wobec których stwierdzono niezgodność nie mogą być przewożone bez zezwolenia organu kontrolnego, który wystawił dokument niezgodności.

Handlowcy mogą podjąć decyzję o doprowadzeniu do zgodności wszystkich lub wybranych produktów, wobec których stwierdzono niezgodność. Produktów doprowadzonych do zgodności, nie można wprowadzić do obrotu handlowego zanim właściwy organ kontrolny nie sprawdzi przy pomocy wszelkich odpowiednich środków, że produkty te rzeczywiście są zgodne z normami. Inspektor może wystawić wtedy świadectwo zgodności (załącznik 1) dla partii lub jej części, która została doprowadzona do zgodności.

Jeśli w wyniku przeprowadzanych kontroli produktów importowanych z kraju trzeciego, zostaną stwierdzone duże ilości towarów, które są niezgodne z normami, organ koordynujący danego państwa członkowskiego natychmiast powiadomi o tym Komisję Europejską oraz organy koordynujące innych państw członkowskich, jakich sprawa ta może dotyczyć, które następnie przekażą tę informację w odpowiednim trybie na terenie własnego kraju. Komisja zostanie powiadomiona drogą elektroniczną przez nią wskazaną.

4.7. Postępowanie z owocami i warzywami przeznaczonymi do przetwórstwa – Artykuł 8 rozporządzenia 1148/2001

4.7.1. Zasady postępowania

Dla celów realizacji postanowień rozporządzenia 1148/2001, produktami przeznaczonymi do przetworzenia są świeże owoce i warzywa objęte normami obrotu handlowego, które wysyła się do zakładów przetwórczych, gdzie przetwarzają się je na produkty klasyfikowane w innej pozycji nomenklatury scalonej (CN) niż początkowy świeży produkt.

Właściwe organy kontrolne są zobowiązane do wystawienia świadectwa o przeznaczeniu do przetwórstwa, dla produktów przeznaczonych na eksport do krajów trzecich oraz dla produktów importowanych do Wspólnoty, jeśli tego typu produkty są przeznaczone do przetworzenia i dlatego, na mocy artykułu 3(3)(a) rozporządzenia (WE) nr 2200/96, nie muszą spełniać wymogu zgodności z normami obrotu handlowego. Wzór świadectwa o przeznaczeniu produktów do przetwórstwa przedstawiony jest w załączniku 2.

W przypadku importu, z chwilą wystawienia odpowiedniego świadectwa, organ kontrolny ma obowiązek bezzwłocznie przesłać kopię świadectwa oraz wszelkie dalsze informacje niezbędne do przeprowadzenia ewentualnych kontroli procesu przetwarzania, do organu koordynującego państwa członkowskiego, w którym ma się odbyć proces przetworzenia.

Po przetworzeniu, przedsiębiorstwo przetwórcze ma obowiązek zwrócić świadectwo właściwemu organowi kontrolnemu, który sprawdzi, czy produkty rzeczywiście zostały przetworzone.

Państwa członkowskie podejmą wszelkie niezbędne kroki, zwłaszcza w zakresie współpracy z innymi zainteresowanymi państwami członkowskimi, by zapobiec wysyłaniu poza granice regionu jakichkolwiek towarów przeznaczonych na rynek produktów świeżych jako towarów przeznaczonych do przetwórstwa.

4.7.2. Oznakowanie produktów

Opakowania produktów przeznaczonych do przetwórstwa muszą być wyraźnie oznakowane słowami „przeznaczone do przetwórstwa” lub odpowiednikiem takiego sformułowania. W przypadku towarów wysyłanych luzem, bezpośrednio ładowanych do środka transportu, sformułowanie to powinno się znaleźć w dokumencie towarzyszącym towarom lub umieszczonym w widocznym miejscu wewnątrz środka transportu.

Organy kontrolne mają obowiązek zapewnić przestrzeganie postanowień dotyczących znakowania produktów przeznaczonych do przetwórstwa.

4.8. Inne postanowienia rozporządzenia

4.8.1. Informacje wymagane w dokumentach towarzyszących produktom

Dla celów realizacji rozporządzenia 1148/2001, w odniesieniu do produktów, dla których przyjęto normy handlowe, w fakturach i innych dokumentach towarzyszących muszą być podane informacje o klasie jakości i kraju pochodzenia produktów oraz, jeśli to dotyczy, informacja o przeznaczeniu produktów do przetwórstwa. Wymóg ten nie dotyczy sprzedaży detalicznej odbiorcy końcowemu.

5. METODY KONTROLI ZGODNOŚCI OWOCÓW I WARZYW Z NORMAMI HANDLOWYMI ZAWARTE W ROZPORZĄDZENIU 1148/2001

Metody przeprowadzania kontroli zgodności określone są w załączniku IV do rozporządzenia 1148/2001. Przytoczone w nim metody są oparte na postanowieniach zawartych w wytycznych dotyczących wprowadzania kontroli świeżych owoców i warzyw przyjętych przez Grupę Roboczą ds. standaryzacji produktów nietrwałych i rozwoju jakości działającą w ramach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG/ONZ).

5.1. Definicje

5.1.1. Kontrola zgodności

Kontrola przeprowadzona w celu sprawdzenia zgodności owoców i warzyw z normami obrotu handlowego ustanowionymi Rozporządzeniem (WE) Nr 2200/96.

5.1.2. Inspektor

Osoba upoważniona przez właściwy organ, która odbywa stosowne i regularne szkolenia umożliwiające jej przeprowadzenie kontroli zgodności.

5.1.3. Przesyłka

Ilość produktu sprzedawana przez danego handlowca poddawana kontroli i potwierdzone odpowiednim dokumentem. Przesyłka może się składać z jednego lub kilku rodzajów produktów czyli może zawierać jedną lub kilka partii świeżych owoców i warzyw.

5.1.4. Partia

Ilość produktu, który w chwili kontroli przeprowadzonej w danym miejscu, posiada podobne cechy charakterystyczne jeśli chodzi o:

- pakującego oraz/lub wysyłającego,
- kraj pochodzenia,
- charakter produktu,
- klasę produktu,
- wielkość (jeśli produkt jest sortowany według wielkości),
- odmianę lub typ handlowy (zgodnie z odpowiednimi postanowieniami normy),
- rodzaj opakowania oraz sposób prezentacji.

Jeśli jednak w trakcie kontroli przesyłki nie jest możliwe rozróżnienie poszczególnych partii, oraz/lub nie jest możliwa prezentacja poszczególnych partii, wszystkie partie danej przesyłki mogą być potraktowane jako jedna partia, o ile posiadają podobne cechy charakterystyczne jeśli chodzi o rodzaj produktu, wysyłającego, kraj pochodzenia, klasę oraz odmianę lub typ handlowy, jeśli tak stanowi norma.

5.1.5. Próbobranie

Pobranie na pewien czas próby z partii towaru podczas kontroli zgodności.

5.1.6. Próba pierwotna

Opakowanie pobrane z partii lub w przypadku produktu prezentowanego luzem, ilość pobrana z danego miejsca partii.

5.1.7. Próba zbiorcza

Kilka reprezentatywnych prób pierwotnych pobranych z partii, których ilość jest wystarczająca do oceny partii pod względem wszystkich kryteriów.

5.1.8. Próba zredukowana

Reprezentatywna ilość produktu pobrana z próby zbiorczej, której wielkość jest wystarczająca do oceny pewnych poszczególnych kryteriów. Z próby zbiorczej możliwe jest pobranie kilku prób zredukowanych.

5.2. Przeprowadzanie kontroli zgodności

5.2.1. Uwaga ogólna

Kontrola zgodności polega na ocenie prób zbiorczych pobranych losowo z różnych miejsc partii poddawanej kontroli. Kontrola zgodności jest oparta na założeniu, że partia odpowiada próbie zbiorczej.

5.2.2. Przedstawienie produktu do kontroli

Inspektor podejmuje decyzję o tym, jakie opakowania mają być skontrolowane. Produkt jest przedstawiany przez upoważnioną osobę lub jej przedstawiciela. Procedura powinna obejmować prezentację próbki zbiorczej oraz udzielenie wszelkich informacji koniecznych do identyfikacji przesyłek lub partii.

Jeśli zajdzie potrzeba pobrania prób zredukowanych, inspektor osobiście pobiera je z próby zbiorczej.

5.2.3. Identyfikacja partii

Identyfikacji partii dokonuje się na podstawie ich oznakowania lub innych kryteriów takich jak określenia zawarte w Dyrektywie Rady 89/396/EEC. W przypadku przesyłek składających się z kilku partii, ważne jest by inspektor uzyskał ogólne informacje na temat przesyłki na podstawie towarzyszących jej dokumentów lub deklaracji dotyczących przesyłki.

Na tej podstawie ustala, w jakim stopniu przedstawione mu partie zgodne są z informacjami zawartymi w tych dokumentach.

Jeśli produkt ma być, lub został załadowany na środek transportu, jego numer rejestracyjny wykorzystuje się dla celów identyfikacji przesyłki.

5.2.4. Ocena partii

5.2.4.1. Ocena opakowania i prezentacji

Inspektor dokonuje oceny opakowania i prezentacji na podstawie prób pierwotnych. Musi sprawdzić czy opakowanie, w tym materiał wykorzystany w środku opakowania, są odpowiednie i czyste zgodnie z postanowieniami norm handlowych. Jeśli dopuszcza się jedynie pewne rodzaje opakowań, inspektor sprawdza, czy zastosowano właśnie te opakowania. Jeśli dana norma zawiera postanowienia dotyczące sposobu prezentacji, inspektor także sprawdza zgodność prezentacji z postanowieniami normy.

5.2.4.2. Weryfikacja oznakowania

Inspektor dokonuje weryfikacji oznakowania na podstawie prób pierwotnych. Najpierw upewnia się czy produkt jest oznakowany zgodnie z postanowieniami norm handlowych. Podczas kontroli sprawdza dokładność oznakowania oraz/lub zakres wymaganych poprawek.

5.2.4.3. Weryfikacja zgodności produktu

Inspektor ustala wielkość próby zbiorczej w taki sposób, by umożliwiła ona ocenę partii. Losowo wybiera opakowania, jakie zostaną poddane kontroli, a w przypadku produktów luzem, miejsca w partii, z których zostaną pobrane poszczególne próby.

Opakowania uszkodzone nie mogą być włączone do próby ogólnej. Należy je odłożyć na bok i jeśli potrzeba, poddać oddzielnej ocenie i sporządzić raport.

W przypadku kiedy przesyłka jest uznana za nie odpowiadającą wymaganiom próba zbiorcza powinna być następującej wielkości:

Produkty w opakowaniach	
Liczba opakowań w partii	Liczba pobranych opakowań (próby pierwotne)
do 100	5
od 101 do 300	7

od 301 do 500	9
od 501 do 1000	10
ponad 1000	15 (minimum)
Produkty luzem	
Wielkość partii w kg lub liczba pęczków w partii	Wielkość prób pierwotnych w kg lub liczba wiązek
do 200	10
od 201 do 500	20
od 501 do 1000	30
od 1001 do 5000	60
ponad 5000	100 (minimum)

W przypadku owoców i warzyw luzem o masie ponad 2 kg na jednostkę, próby pierwotne powinny składać się przynajmniej z pięciu jednostek.

Jeśli w wyniku kontroli inspektor stwierdzi, że nie jest w stanie podjąć decyzji, może przeprowadzić kolejną kontrolę i wyrazić ostateczny wynik jako średnią dwóch kontroli.

Pewne cechy takie jak istnienie lub brak wad wewnętrznych można stwierdzić na podstawie prób zredukowanych; dotyczy to zwłaszcza kontroli, w trakcie której wartość handlowa produktu ulega zniszczeniu. Wielkość próby zredukowanej powinna być ograniczona do wielkości minimalnej, która jest absolutnie konieczna do oceny partii. Jeśli jednak stwierdzi się istnienie wad lub zachodzi podejrzenie ich istnienia, wielkość próby zredukowanej nie może przekraczać 10% wielkości próby zbiorczej pobranej na początku do kontroli.

5.2.5. Ocena produktu

W celu przeprowadzenia oceny produkt należy całkowicie wyjąć go z opakowania. Inspektor może z tego zrezygnować jedynie wówczas, gdy rodzaj opakowania i sposób prezentacji umożliwiają przeprowadzenie kontroli bez rozpakowywania produktu. Ocena jednolitości, wymagań minimalnych, klas jakości oraz wielkości powinna być przeprowadzona na podstawie próby zbiorczej. W przypadku stwierdzenia wad, inspektor określa procent produktu niezgodny z normą liczbowo lub wagowo.

5.2.6. Dokumenty pokontrolne

Po przeprowadzeniu kontroli inspektor wystawia odpowiednio świadectwo zgodności lub dokument stwierdzający niezgodność.

W przypadku stwierdzenia wad, należy o powodach niezgodności poinformować handlowca lub jego przedstawiciela. Jeśli możliwe jest przywrócenie zgodności produktu z normą poprzez zmianę znakowania, należy o tym powiadomić handlowca lub jego przedstawiciela.

W przypadku stwierdzenia wad produktu, należy wskazać jaki jego procent jest niezgodny z normą. Nie jest to jednak konieczne w sytuacji, gdy istnieje możliwość doprowadzenia produktu do zgodności z normą poprzez zmianę jego oznakowania.

5.2.7. Obniżenie wartości produktu w wyniku kontroli

Po przeprowadzeniu kontroli inspektor oddaje próbę zbiorczą do dyspozycji handlowca lub jego przedstawiciela.

Organ kontrolny nie jest zobowiązany do oddania części próby zbiorczej zniszczonych podczas kontroli.

W przypadku gdy wartość handlowa produktu została obniżona, ale kontrola zgodności ograniczyła się do wymaganego minimum, od organu kontrolnego nie można żądać żadnego odszkodowania.

6. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA WYBRANYCH ŚWIEŻYCH OWOCÓW I WARZYW WPROWADZANE ROZPORZĄDZENIAMI KOMISJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

6.1. Podstawy prawne

Wymagania jakościowe dla świeżych owoców i warzyw są wprowadzane rozporządzeniami Komisji (WE) zgodnie z postanowieniami artykułu 2 rozporządzenia Rady (WE) Nr 2200/96 w sprawie wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw. Artykuł ten mówi, że dla zrealizowania celów wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw ustanowione zostają normy dotyczące świeżych owoców i warzyw objętych wspólną organizacją rynku. Normy te są opracowywane na bazie norm Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG/ONZ) tworzonych w ramach prac Grupy Roboczej ds. standaryzacji produktów nietrwałych i rozwoju jakości.

6.2. Konstrukcja wymagań jakościowych

Wszystkie unijne wymagania jakościowe dla poszczególnych owoców i warzyw skonstruowane są w ten sam sposób i zawierają te same elementy:

- określenie produktu,
- postanowienia dotyczące jakości,

- postanowienia dotyczące wielkości,
- postanowienia dotyczące tolerancji,
- postanowienia dotyczące prezentacji,
- postanowienia dotyczące znakowania.

6.2.1. Określenie produktu

W punkcie tym zapisane jest jaki produkt jest przedmiotem normy, podana jest jego nazwa łacińska oraz informacja, że norma nie obejmuje produktów przeznaczonych do przetwórstwa.

6.2.2. Postanowienia dotyczące jakości

W punkcie tym zawarte są wymagania minimalne oraz szczegółowe wymagania dla poszczególnych klas jakości: klasy Ekstra, klasy I oraz klasy II, z tym, że nie dla wszystkich produktów ustanowione są wszystkie te klasy (np. cebula ma tylko klasę I i II). Wymagania minimalne są praktycznie jednakowe dla wszystkich produktów i zgodnie z nimi produkty powinny być:

- całe (w zależności od produktu są możliwe uwagi);
- zdrowe; nie dopuszcza się produktów z objawami gnicia lub zepsucia, które czynią je niezdatnymi do spożycia;
- czyste, praktycznie wolne od jakichkolwiek widocznych zanieczyszczeń obcych (w zależności od produktu dopuszczalne są odchylenia dotyczące śladów ziemi);
- praktycznie wolne od szkodników;
- praktycznie wolne od uszkodzeń spowodowanych przez szkodniki;
- bez nadmiernego zawilgocenia powierzchniowego;
- bez obcych zapachów i/lub smaków
- dostatecznie rozwinięte i odpowiednio dojrzałe.
- inne dodatkowe wymagania w zależności od produktu

Ponadto stopień rozwoju i jakość produktów powinny być takie, aby mogły:

- wytrzymać transport i manipulacje, oraz
- dotrzeć do miejsca przeznaczenia zachowując zadowalającą jakość.

Wymagania jakościowe dla poszczególnych klas są różne dla różnych produktów, ale ogólnie dotyczą stopnia rozwoju, dojrzałości, barwy, kształtu produktów. Produkty klasy Ekstra powinny być najwyższej jakości, klasy I – dobrej jakości, natomiast do klasy II zalicza się produkty, które nie mogą być zaklasyfikowane do klas wyższych, ale spełniają wymagania minimalne. Dla każdej klasy określone są także dopuszczalne wady.

6.2.3. Postanowienia dotyczące wielkości

W punkcie tym podane są postanowienia co do minimalnej i maksymalnej wielkości oraz przedziałów wielkości w zależności od produktu, odmiany, typu handlowego, a także od klasy jakości. Wielkość wyrażana jest w zależności od produktu za pomocą średnicy, długości, masy lub obwodu.

6.2.4. Postanowienia dotyczące tolerancji

W punkcie tym określone są dopuszczalne tolerancje w zakresie jakości i wielkości dla produktów nie spełniających wymagań ustalonych dla danej klasy, i tak dla klasy Ekstra jest to 5%, a dla klas I i II 10 % produktów nie spełniających wymagań jakościowych ustalonych dla każdej z klas. Możliwe jest też określenie tolerancji dla poszczególnych wad w zależności od produktu.

Jeśli chodzi o tolerancje w zakresie wielkości jest to dla wszystkich klas 10% produktów nie odpowiadających ustalonym wymaganiom co do wielkości.

6.2.5. Postanowienia dotyczące prezentacji

W punkcie tym zawarte są postanowienia odnośnie jednolitości produktów w opakowaniu, a także sposobów prezentacji i opakowań.

W każdym opakowaniu produkty powinny być jednolite, tj. tego samego pochodzenia, tej samej odmiany, jakości oraz wielkości. Dodatkowo w poszczególnych wymaganiach w zależności od produktu może być ustanowiona jednolitość dotycząca odmiany i/lub typu handlowego.

Dla każdego produktu podawane są sposoby jego prezentacji w opakowaniach np. ułożenia w warstwy, związania w pęczki czy splecenia w warkocze (cebula, czosnek).

6.2.6. Postanowienia dotyczące znakowania

Każde opakowanie powinno być odpowiednio oznakowane. Powinny się na nim znaleźć następujące informacje umieszczone na tej samej stronie, czytelnie, trwale oraz w sposób widoczny z zewnątrz:

- nazwa i adres pakującego i/lub wysyłającego
- nazwa produktu, jeśli zawartość opakowania nie jest widoczna z zewnątrz.
- nazwa odmiany i/lub typu handlowego w zależności od produktu
- kraj pochodzenia i nieobowiązkowo rejon uprawy lub nazwa krajowa, regionalna lub lokalna.

- klasa jakości
- wielkość (jeśli sortowano według wielkości)
- inne szczegóły w zależności od produktu.

6.3. Wymagania jakościowe dla poszczególnych produktów

6.3.1. Owoce świeże

6.3.1.1. Brzoskwinie i nektaryny - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 2335/1999 z dnia 3 listopada 1999 r.

Wymagania jakościowe dla brzoskwiń i nektaryn zawiera załącznik 4.

6.3.1.2. Jabłka i gruszki - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1619/2001 z dnia 6 sierpnia 2001r.

Wymagania jakościowe dla jabłek i gruszek zawiera załącznik 5.

6.3.1.3. Owoce cytrusowe - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1799/2001 z dnia 12 września 2001 r.

Wymagania jakościowe dla owoców cytrusowych zawiera załącznik 6.

6.3.1.4. Truskawki - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 843/2002 z dnia 21 maja 2002 r.

Wymagania jakościowe dla truskawek zawiera załącznik 7.

6.3.2. Warzywa świeże

6.3.2.1. Cebula - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1508/2001 z dnia 24 lipca 2001 r.

Wymagania jakościowe dla cebuli zawiera załącznik 8.

6.3.2.2. Kalafior - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 963/98 z dnia 7 maja 1998 r.

Wymagania jakościowe dla kalafiorów zawiera załącznik 9.

6.3.2.3. Marchew - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 730/1999 z dnia 7 kwietnia 1999 r.

Wymagania jakościowe dla marchwi zawiera załącznik 10.

6.3.2.4. Papryka słodka - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1455/1999 z dnia 1 lipca 1999 r.

Wymagania jakościowe dla papryki słodkiej zawiera załącznik 11.

6.3.2.5. Pomidory - załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 790/2000 z dnia 14 kwietnia 2000 r.

Wymagania jakościowe dla pomidorów zawiera załącznik 12.